

Міністерство внутрішніх справ України
Львівський державний університет внутрішніх справ
Центр післядипломної освіти, дистанційного та заочного навчання

Кафедра адміністративного права та адміністративного процесу

КЕЙС
заняття на тему
«Взаємодія дільничного офіцера поліції з громадськими
формуваннями та підрозділами Національної поліції»

Підвищення кваліфікації
поліцейських – дільничні офіцери поліції

Інформація про викладача:
д.ю.н., доцент ХИТРА
Олександра Леонтіївна
0969521793

Львів -2021

Тема
**«Взаємодія дільничного офіцера поліції з громадськими
формуваннями та підрозділами Національної поліції»**

Годин на тему – 2 год. лекційне заняття
2 год. практичного заняття

Навчальна мета: удосконалення поняттєво-категоріального апарату з відповідної теми та систематизованих стійких знань слухачів, поглиблення теоретичних знань (уявлень) стосовно взаємодія дільничного офіцера поліції з підрозділами Національної поліції та іншими органами.

Міжтематичні зв'язки: організаційно-правові засади в діяльності дільничного офіцера поліції, взаємодія поліції та громади (Community Policing), профілактична (превентивна) робота дільничного офіцера поліції, запобігання та протидія домашньому насильству.

План лекції

1. Взаємодія з групами реагування патрульної поліції у питаннях проведення профілактики.
2. Основні завдання взаємодії органів досудового розслідування з дільничними офіцерами поліції.
3. Взаємодія з оперативними підрозділами щодо проведення превентивної роботи з особами, схильними до вчинення правопорушень

1. Взаємодія з групами реагування патрульної поліції у питаннях проведення профілактики.

Служба дільничних офіцерів поліції у структурі Національної поліції України є однією з найбільш чисельних. Вона особлива своєю універсальністю. На сьогодні основними завданнями цих працівників є превентивна та профілактична робота з населенням, реагування на адміністративні та кримінальні правопорушення у межах території, що обслуговується.

Також дільничними складалося близько 80% всіх адміністративних протоколів і практично кожен третій злочин розкривався теж ними.

Як результат система оцінки його роботи здебільшого орієнтувалася на кількісних показниках, без урахування превентивної роботи.

Принцип реформування служби дільничних офіцерів полягає у закріпленні за ними як основних, функцій зі своєчасного реагування на запити громади з питань забезпечення правоохоронної поліцейської функції, участі у вирішенні нагальних проблем громадян, оперативному, у межах компетенції, наданні поліцейських послуг населенню, здійсненні правовиховної та просвітницької діяльності на території обслуговування. Це набуває актуальності особливо в сільській місцевості.

Так, на території районів, міст, районів у містах, **де не створено підрозділи патрульної служби Департаменту патрульної поліції Національної поліції України, поліцейські послуги надаються відокремленими структурними підрозділами** головних управлінь Національної поліції в областях (далі - відділи, відділення поліції), **які функціонують за новою структурною побудовою.**

Структурна побудова відділів та відділень поліції ґрунтується на створенні принципово нових (нетипових для колишніх органів внутрішніх справ) підрозділів патрульної поліції, кожен з яких складається з:

- секторів реагування патрульної поліції (далі – СРПП);
- сектору превенції.

Очолює патрульну поліцію заступник начальника відділу (відділення) – керівник патрульної поліції.

Порядок створення секторів реагування патрульної поліції.

Сектори реагування патрульної поліції (далі – СРПП) утворюються у відділах, відділеннях поліції ГУНП на території обслуговування яких не передбачено створення підрозділів патрульної поліції Департаменту патрульної поліції Національної поліції України.

Для кожного відділу, відділення поліції необхідна кількість груп реагування патрульної поліції (далі – ГРПП) утворюється із розрахунку одна ГРПП на 25 тис. населення або вираховується з урахуванням кількості необхідних таких груп, максимально чи мінімальною допустимою щільністю населення в різних областях України.

До складу ГРПП призначається не менше 2-х працівників (як правило інспектор та поліцейський). Водночас орієнтовна штатна чисельність груп

повинна складати для відділу поліції – близько 40 % від загальної штатної чисельності підрозділу, для відділення поліції – близько 60 %.

У свою чергу начальник відділу, відділення з урахуванням змін оперативної обстановки на території обслуговування *(на час курортного періоду; у зв'язку з необхідністю проведення оперативно-профілактичного відпрацювання; для перекриття каналів надходження зброї, у тому числі із зони АТО (блокпости); у зв'язку з введенням надзвичайного стану, епідеміями, необхідністю виставлення карантинних та інших постів тощо)* може клопотати перед начальником ГУНП про тимчасове збільшення кількості груп реагування та інших нарядів поліції шляхом тимчасового покладання цих обов'язків на працівників інших структурних підрозділів відділів, відділень поліції, або залучення додаткових сил та засобів.

Організація роботи секторів реагування патрульної поліції.

Сектори реагування несуть службу цілодобово (у чотири зміни по 12 год. кожна) яким передані функції чергової частини. У кожному відділі, відділенні формуються чотири однакових за штатною побудовою СРПП № 1, 2, 3, 4 (кожен сектор – це окрема чергова зміна) до складу якої входять:

- начальник СРПП – старший чергової зміни, є штатним відповідальним від керівництва, здійснює керування силами та засобами, які знаходяться на чергуванні, та забезпечує їх взаємодію з іншими підрозділами поліції;

- заступник начальника СРПП (посада вводиться у разі створення 5 і більше ГРПП), або старший інспектор-черговий, за якими функціонально закріплюється обов'язки чергового відділу, відділення;

- помічник чергового;

- інспектори, поліцейські – не менше двох, у разі створення однієї ГРПП;

- **за необхідності** в складі СРПП **можуть створюватися додаткові наряди** для виконання завдань із забезпечення публічної безпеки та безпеки дорожнього руху які включаються до розрахунку сил і засобів чергової зміни, під час несення служби організаційно підпорядковуються начальникові відповідного СРПП та керуються ним;

Територія обслуговування відділу, відділення поліції поділяється на зони реагування з урахуванням:

- кількості населених пунктів;
- специфіки регіону;
- запитів територіальних громад;
- щільності населення;
- особливостей наявного дорожнього сполучення тощо,

та заноситься до Плану дислокації нарядів патрульної поліції, який затверджується начальником відділу (відділення) та є складовою Плану комплексного використання сил та засобів.

Керівники відділів (відділень) поліції створюють умови для належного виконання працівниками СРПП покладених на них завдань та функцій, забезпечують їх автотранспортом у робочому стані (іншими транспортними

засобами: велосипедами, мотоциклами, катерами тощо), необхідною кількістю пального, одностроєм, засобами озброєння та індивідуального захисту, засобами зв'язку та іншими технічними засобами згідно із нормами належності, робочим місцем, оргтехнікою, канцелярським приладдям, доступом до інформації та інформаційних ресурсів МВС та Національної поліції, інших органів державної влади з обов'язковим дотриманням Закону України "Про захист персональних даних", забезпечують матеріальне стимулювання їх ефективної роботи.

Основні завдання груп реагування патрульної поліції – ГРПП є:

- служіння суспільству, реалізація концепції «поліція та громада»;
- забезпечення публічної безпеки і порядку;
- охорона прав і свобод людини, а також інтересів суспільства та держави;
- протидія правопорушенням;
- надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин, або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги.

ГРПП перейняли на себе всі функції забезпечення безпеки дорожнього руху, патрульної служби та деякі функції дільничних офіцерів поліції.

Так, **наприклад**, якщо раніше в нічний час черговий міг залучити для припинення правопорушення, затримання злочинців тільки один службовий автомобіль і склад слідчо-оперативної групи в складі 4 працівників, то на даний час він може залучити 3-4 автомобілі і 8-10 працівників поліції.

Взаємодія дільничних офіцерів поліції з ГРПП відбувається, як правило, при реагуванні на повідомлення про правопорушення, які вчиняються та прийнятті рішень при розгляді заяв що потребують більш конкретної та докладної перевірки.

Основні функції ГРПП є:

- своєчасне реагування на заяви й повідомлення про вчинені правопорушення та інші події з метою прибуття на місце події у найкоротший термін;
- припинення правопорушень, надання допомоги громадянам, які її потребують;
- установлення на місці події обставин учинення правопорушення, інформування про результати перевірки уповноваженого працівника СРПП;
- ужиття заходів щодо встановлення особи, яка вчинила правопорушення та його затримання у порядку, визначеному законодавством;
- охорона місця вчинення кримінального правопорушення до прибуття слідчо-оперативної групи (далі - СОГ) з метою збереження речових доказів та інших слідів;
- установлення свідків та очевидців учинення правопорушення та отримання первинної інформації про обставини його скоєння;

- у разі необхідності надання практичної допомоги членам СОГ у здійсненні заходів щодо розкриття кримінального правопорушення в найкоротший термін;

- розгляд звернень громадян у порядку, визначеному Законом України «Про звернення громадян»;

- складання, у межах компетенції, протоколів про адміністративні правопорушення та здійснення, у визначених законом випадках, провадження у справах про такі правопорушення;

- патрулювання території обслуговування з метою проведення превентивних заходів з попередження та виявлення правопорушень, забезпечення безпеки дорожнього руху, публічної безпеки та порядку на вулицях, площах, у парках, скверах, на стадіонах, вокзалах, в аеропортах, інших публічних місцях;

- налагодження та підтримка партнерських стосунків з населенням, територіальними громадами, органами влади для ефективного виконання поліцейських функцій та підвищення рівня довіри громадян до поліції;

- надання невідкладної, зокрема домедичної і медичної, допомоги особам, які постраждали внаслідок правопорушень, нещасних випадків, а також особам, які опинилися в ситуації, небезпечній для їхнього життя чи здоров'я;

- запобігання та припинення насильства в сім'ї;

- доставляння, у випадках і порядку, визначених законом, затриманих осіб, підозрюваних у вчиненні кримінального правопорушення, та осіб, які вчинили адміністративне правопорушення;

- здійснення контролю за дотриманням Правил дорожнього руху його учасниками та правомірністю експлуатації транспортних засобів на вулично-дорожній мережі, регулювання дорожнього руху;

- проведення заходів контролю за місцем проживання громадян – власників мисливської вогнепальної зброї, спеціальних засобів та боєприпасів до них з метою забезпечення дотримання ними встановлених правил її зберігання та використання;

- проведення профілактичної роботи з особами, які у встановленому законом порядку знаходяться на профілактичних обліках поліції, з метою здійснення функції превенції щодо таких осіб;

- у разі необхідності забезпечення виконання ухвал слідчого судді, суду, органу досудового розслідування щодо приводу підозрюваного, обвинуваченого або свідка;

- взаємодія з населенням, з метою отримання інформації про проблеми, які хвилюють громадян, вирішення яких відноситься до компетенції поліції, відомостей про осіб, які можливо причетні до скоєння правопорушень тощо;

- виявлення та затримання транспортних засобів, що розшукуються, організація, у випадках, передбачених законом, їх доставляння до відділів, відділень поліції чи/або на спеціальні майданчики та стоянки для зберігання тимчасово затриманих транспортних засобів;

- контроль стану утримання дорожнього покриття вулиць і доріг, дорожніх споруд на них, технічних засобів регулювання дорожнього руху, транспортних та пішохідних огорожень, дорожньої розмітки, зовнішнього освітлення тощо, документування (у тому числі за допомогою засобів фото- та відеофіксації) виявлених недоліків та порушень у цій сфері для подальшого інформування відповідальних працівників сектору превенції відділу, відділення поліції;

- своєчасний облік результатів діяльності ГРПП та наповнення відомчих баз (банків даних) шляхом збирання мультимедійної інформації (фото, відео-, звукозапис) та біометричних даних, у тому дактилокарт осіб, які затримані за підозрою у вчиненні правопорушень;

- виявлення та затримання транспортних засобів, що розшукуються, організація, у випадках, передбачених законом, їх доставляння до відділів, відділень поліції чи/або на спеціальні майданчики та стоянки для зберігання тимчасово затриманих транспортних засобів;

- виявлення перешкод у дорожньому русі, ужиття в межах компетенції заходів щодо їх усунення та забезпечення інформування про це учасників дорожнього руху, обмеження або перекриття, у визначених законом випадках, дорожнього руху для забезпечення безпеки громадян, збереження їх життя та здоров'я.

Групи реагування патрульної поліції при отриманні повідомлення зобов'язані максимально швидко відреагувати на дане повідомлення.

Наприклад, у Хмельницькій області цілодобово безпеку дорожнього руху та публічний порядок забезпечуватиме 430 поліцейських у складі 33 груп швидкого реагування. ГРПП охоплюватимуть усі райони області. Особовий склад груп реагування працюватиме позмінно в районних підрозділах поліції. Зміна триватиме 12 годин.

Порядок реагування ГРПП на повідомлення про правопорушення, або іншу подію.

У разі отримання інформації про правопорушення або іншу подію працівникам поліції, які перебувають у складі ГРПП, необхідно невідкладно прибути на місце події.

Час прибуття у:

- містах складає до 5 хв. – за умови перебування ГРПП на дільниці, визначеній для несення служби, та до 7 хв. – у разі, якщо задіяна ГРПП з іншої дільниці;

- сільській місцевості складає до 15 хв. – при перебуванні ГРПП на дільниці, визначеній для несення служби, та до 20 хв. – у разі, якщо задіяна ГРПП з іншої дільниці;

- випадках ускладнення погодних умов, дорожньої обстановки та особливостей місцевості або інших непередбачуваних обставин загальний час прибуття ГРПП на місце вчинення правопорушень та інших подій **не повинен перевищувати часу, мінімально необхідного для подолання відстані від місця перебування наряду до місця події.**

Під час прибуття на місце події старший групи РПП негайно інформує начальника сектору реагування або його заступника чи старшого інспектора про прибуття та візуальне обстеження місця події.

У подальшому доповідає про вжиті заходи з охорони місця події, уточнюють обставини вчинення правопорушення, стан здоров'я осіб, які отримали тілесні ушкодження, ступінь пошкодження об'єктів, майна, заходи, вжиті для встановлення особи правопорушника та його затримання, необхідність направлення на місце події СОГ, установити свідків, прикмети осіб, які вчинили правопорушення, вжити заходів для їх затримання та іншу інформацію.

При реагуванні на кримінальні правопорушення, після прибуття СОГ, за необхідності, повинні виконувати усні доручення старшого групи.

При реагуванні на повідомлення, що не містять ознак кримінального правопорушення, працівники групи реагування вживають, у межах повноважень, вичерпних заходів для розгляду його по суті, забезпечують повне та всебічне вивчення інформації, збір необхідних матеріалів (відбирають пояснення, складають рапорти та довідки), за необхідності, складають протокол про адміністративне правопорушення, здійснюють у визначених законом випадках провадження у справах про адміністративні правопорушення, оформляють офіційне застереження або попередження, проводять профілактичні бесіди тощо.

У разі, якщо подія не потребує проведення додаткової перевірки старший групи складає рапорт, у якому викладає обставини події, вжиті заходи та зазначає про результати розгляду звернення, готує письмову відповідь громадянину про результати перевірки заяви чи скарги і суть прийнятого рішення.

Сектором превенції за результатами аналізу оперативної обстановки, з урахуванням графіку відпрацювання підоблікових осіб, запланованих масових заходів та іншої інформації щоденно (з понеділка по четвер – на наступну добу, у п'ятницю – на наступні три доби) розробляються позмінні плани-завдання СРПП які затверджуються заступником начальника – керівником патрульної поліції та передаються до сектору реагування.

Керівник патрульної поліції відділу, відділення поліції забезпечує контроль за розробленням плану-завдання.

У зазначеному **плані-завданні зазначаються** конкретні заходи для виконання кожною ГРПП, зокрема щодо:

- проведення на території обслуговування превентивних заходів з метою попередження вчинення правопорушень, забезпечення публічної безпеки та порядку, заходів, передбачених планами проведення цільових операцій та спеціальних оперативно-профілактичних заходів тощо;
- патрулювання території відповідно до розроблених маршрутів з метою попередження та виявлення правопорушень;
- перевірка місць масового скупчення людей, з метою отримання інформації про проблеми, які хвилюють громадян, вирішення яких

відноситься до компетенції поліції, а також отримання відомостей про осіб, які можуть бути причетними до вчинення правопорушень тощо;

- перевірка осіб, які знаходяться на профілактичних обліках підрозділів поліції;

- здійснення перевірок за місцем проживання громадян – власників мисливської вогнепальної зброї, спеціальних засобів з метою забезпечення дотримання ними встановлених правил її зберігання та використання;

- забезпечення публічної безпеки під час проведення масових заходів;

Водночас начальником сектору реагування до плану-завдання можуть вноситися коригування у залежності від особливостей оперативної обстановки, а також поточних доручень керівника патрульної поліції.

Після завершення чергування старший групи реагування доповідає начальникові сектору реагування про результати роботи за зміну та стан виконання визначених планом-завданням заходів, із наданням підтверджуючих матеріалів (рапортів, пояснень, довідок, фото-, аудіо-, відеоматеріалів тощо), який у свою чергу робить відповідні відмітки у формалізованому план-завданні та передає його до сектору моніторингу (сектору превенції) для подальшого аналізу і узагальнення.

Порядок створення сектору превенції патрульної поліції.

Сектор превенції є структурним підрозділом патрульної поліції, який утворюється в кожному відділі, відділенні поліції. Безпосереднє керівництво сектором превенції здійснює заступник начальника відділу (відділення) – керівник патрульної поліції;

Штатна структура сектору превенції складається з наступних посад:

- начальник;
- заступник начальника;
- старші інспектори;
- інспектори (із забезпечення публічного порядку, ювенальної превенції, дозвільної системи, дорожнього нагляду);
- старший дільничний офіцер поліції, дільничний офіцер поліції, помічник дільничного офіцера поліції;

Оптимальна кількість дільничних офіцерів поліції для відділу, відділення поліції визначається із розрахунку один дільничний офіцер поліції на 7 - 12 тис. населення з урахуванням площі території, кількості населених пунктів, специфіки регіону, проблем територіальних громад;

Кількість старших інспекторів, інспекторів (із забезпечення публічного порядку, ювенальної превенції, дозвільної системи, дорожнього нагляду) визначається за наступним принципом:

- інспекторів із забезпечення публічного порядку: одна посада на 50-55 тис. населення;

- інспекторів ювенальної превенції: одна посада на 10 тис. неповнолітніх осіб;

- інспекторів дозвільної системи: одна посада на 1000-1200 власників вогнепальної зброї, та спеціальних засобів (для відстрілу набоїв споряджених гумовими кулями, сльозогінної та дратівливої дії);

- інспекторів дорожнього нагляду: визначається керівником відділу, відділення поліції у залежності від розвиненості дорожньо-транспортної мережі та кількості зареєстрованих транспортних засобів.

За умови перевищення визначених норм у кожному відділі, відділенні поліції можливе додаткове уведення посад старших інспекторів.

У разі, коли фактичні показникові параметри території обслуговування нижчі за встановлені норми, можливе уведення оптимальної кількості посад старших інспекторів, інспекторів з покладанням на них об'єднаних функцій за напрямками роботи.

Основними завданнями та функціями сектору превенції є:

- організація заходів із забезпечення публічної безпеки, безпеки дорожнього руху, профілактики злочинності, у тому числі – у дитячому середовищі (ювенальної превенції), координація діяльності дільничних офіцерів поліції, забезпечення роботи дозвільної системи;

- забезпечення охорони прав і свобод людини, публічної безпеки і порядку, протидія злочинності;

- організація проведення дільничними (старшими дільничними) офіцерами поліції особистого прийому громадян на території обслуговування та перевірки викладеної у їх зверненнях інформації;

- організація превенції правопорушень на адміністративній території обслуговування, проведення профілактичних заходів у навчальних, дошкільних закладах та серед громади, здійснення ювенальної превенції;

- взаємодія з ГРПП та надання їм допомоги під час реагування на повідомлення про правопорушення та інші події, а також надання допомоги СОГ на місцях учинення кримінальних правопорушень;

- налагодження співпраці з органами державної влади та місцевого самоврядування, активна участь у житті громади, у першу чергу в частині виявлення та вирішення проблемних питань у сфері публічної безпеки і порядку;

- проведення профілактичної роботи з особами, які перебувають на профілактичних обліках поліції;

- забезпечення та здійснення контролю за дотриманням фізичними і юридичними особами спеціальних правил і порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів та речовин, на які поширюється дозвільна система;

- надання, у межах компетенції поліції, допомоги найбільш незахищеним верствам населення: престарілим, самотнім громадянам, дітям із проблемних сімей, багатодітним, малозабезпеченим сім'ям, запобігання та мінімізація впливу кримінального елементу на таких громадян.

- підготовка та надання до СРПП позмінного плану-завдання за результатами аналізу криміногенної ситуації, з урахуванням графіка

відпрацювання підоблікових осіб, запланованих масових заходів та іншої інформації щодня (з понеділка по четвер – на наступну добу, у п'ятницю – на наступні три доби).

Відділ (сектор) моніторингу створюється виключно у відділах поліції та здійснює, в межах своєї компетенції, функції щодо координації, аналізу, планування, контролю та узгодження дій відділу поліції та відділень поліції у складі «куша» з питань забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони та захисту прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, а також надання поліцейських послуг.

До штату підрозділів моніторингу також включений прес-офіцер – працівник, який здійснює функцію інформування населення про діяльність поліції.

Діяльність підрозділу моніторингу спрямовує і контролює безпосередньо начальник відділу поліції.

Робота дільничного офіцера поліції.

За дільничним офіцером поліції наказом начальника відділу, відділення поліції закріплюється адміністративна дільниця, якій надається відповідний порядковий номер, що вноситься до Плану комплексного використання сил і засобів;

Територія адміністративної дільниці (її розміри та межі) **визначається**, а за необхідності уточняється або переглядається (зменшується або збільшується), начальником відділу, відділення поліції за поданням начальника підрозділу патрульної поліції з **обов'язковим урахуванням** чисельності населення, яке проживає на дільниці, стану оперативної обстановки, особливостей території та адміністративного поділу міста (району) індивідуально диференційованої площі залежно від кількості населених пунктів, віддаленості їх між собою.

Старший дільничний та дільничний офіцер поліції виконує такі функціональні обов'язки, як:

- вивчає та аналізує оперативну обстановку на закріпленій за ним адміністративній дільниці;

- здійснює превентивну діяльність, спрямовану на запобігання учинення правопорушень;

- надає, в межах визначених законом, послуги з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги;

- вживає заходів для надання невідкладної, зокрема домедичної і медичної, допомоги особам, які постраждали внаслідок правопорушень, нещасних випадків, а також особам, які опинилися в ситуації, небезпечній для їх життя чи здоров'я;

- виявляє причини та умови, що сприяють учиненню правопорушень, уживає, в межах компетенції, заходів щодо їх усунення;

- у випадках, передбачених законом, здійснює провадження у справах про адміністративні правопорушення, приймає рішення про застосування

адміністративних стягнень, у тому числі – за порушення Правил дорожнього руху його учасниками;

- у відповідності до законодавства проводить заходи зі встановлення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі, здійснення ГРПП контролю за додержанням такими особами встановлених судом обмежень, уживає заходів щодо притягнення до відповідальності осіб, які порушують встановлені правила адміністративного нагляду;

- здійснює превентивну діяльність щодо запобігання та протидії насильству в сім'ї;

- у межах визначеної компетенції здійснює контроль за додержанням вимог законодавства щодо опіки, піклування над дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування, вживає заходів щодо запобігання дитячій бездоглядності, правопорушенням у дитячому середовищі, а також соціального патронажу щодо дітей, які відбували покарання у виді позбавлення волі;

- під час перебування на території обслуговування, за необхідності, проводить особистий прийом громадян та відповідно до компетенції, здійснює перевірку інформації, викладеної в їхніх зверненнях;

- здійснює контроль за дотриманням фізичними особами спеціальних правил і порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів до них у сфері забезпечення дозвільної системи;

- координує свої дії з ГРПП, за погодженням з начальником СРПП відділу, відділення поліції залучає ГРПП для надання допомоги при затриманні та доставлянні осіб, які вчинили правопорушення та в інших необхідних випадках;

- підтримує комунікацію з населенням, громадами, органами місцевого самоврядування, керівниками підприємств, установ, організацій, навчальних та культурних закладів, громадськими формуваннями з питань профілактики правопорушень та забезпечення публічної безпеки і порядку;

- за участю представників органів влади, місцевого самоврядування, громадськості проводить право-просвітницьку роботу серед учнів загальноосвітніх навчальних закладів, населення, звітує на загальних зборах громад про стан правопорядку в населених пунктах;

- у порядку, встановленому законодавством, веде облік осіб, які підлягають профілактичному впливу, координує роботу ГРПП щодо застосування превентивних заходів стосовно осіб, які схильні до вчинення правопорушень, та/або перебувають на профілактичних обліках поліції;

- проводить превентивну роботу з учасниками дорожнього руху;

- за необхідності надає практичну допомогу СОГ у здійсненні заходів спрямованих на розкриття вчиненого кримінального правопорушення.

Взаємодія дільничних офіцерів поліції з ГРПП.

Працівники ГРПП під час виконання своїх обов'язків повинні взаємодіяти з дільничними офіцерами поліції, здійснювати обмін інформацією про проблеми, які хвилюють громадян, вирішення яких

відноситься до компетенції поліції, інформацією про осіб, які можуть бути причетними до скоєння правопорушень тощо.

У разі необхідності проводять спільні патрулювання території обслуговування та надають допомогу дільничним офіцерам поліції щодо здійснення превентивної діяльності, при затриманні та доставлянні осіб, які вчинили правопорушення, у випадках і порядку встановлених законом.

Водночас про виниклу в ході несення служби потребу у проведенні спільних з дільничними офіцерами заходів старший групи реагування доповідає начальникові сектору реагування та діє за його вказівками.

Не допускається залучення ГРПП дільничними офіцерами поліції до проведення спільних заходів, якщо цей захід може бути проведений ним самостійно, а також у разі, якщо це ставить під загрозу виконання інших пріоритетних для групи реагування завдань, потребує залишення на тривалий час зони реагування (без перекриття іншим нарядом), необґрунтовано може призвести до перевитрат пального тощо.

2. Основні завдання взаємодії органів досудового розслідування з дільничними офіцерами поліції.

Правову основу взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами поліції становлять Конституція України, Кримінальний та Кримінальний процесуальний кодекси України, Закон України «Про Національну поліцію», інші акти законодавства України, міжнародні договори, згода на обов'язковість яких дана Верховною Радою України, з питань організації взаємодії між органами Національної поліції при попередженні, виявленні й розслідуванні кримінальних правопорушень.

Основним завданням взаємодії органів досудового розслідування з дільничними офіцерами поліції та іншими підрозділами поліції є попередження, виявлення і розслідування кримінальних правопорушень, притягнення до встановленої законодавством відповідальності осіб, що їх учинили, відшкодування завданої кримінальними правопорушеннями шкоди, відновлення порушених прав та інтересів громадян і юридичних осіб.

*Дільничні офіцерами поліції здійснюють свої повноваження за **зональним принципом**, тобто закріплення за конкретним співробітником структурного підрозділу частини території обслуговування (адміністративної зони, адміністративної дільниці), на якій він здійснює профілактику, виявлення та документування кримінальних правопорушень.*

Співробітники оперативних підрозділів здійснюють свої повноваження за зональним або лінійним принципом.

Лінійний принцип – закріплення за конкретним співробітником структурного підрозділу окремого напрямку оперативно-службової діяльності.

Швидке та повне розслідування і розкриття кримінальних правопорушень досягається шляхом поєднання зусиль усіх органів Національної поліції, забезпечення належного рівня їх взаємодії, відповідно

до вимог законодавства щодо отримання, збирання, накопичення та використання інформації про осіб, причетних до вчинення кримінальних правопорушень, а також події і факти, які можуть сприяти їх розслідуванню і розкриттю, що є невід'ємним завданням для всіх без винятку працівників органів Національної поліції.

Безпосередню організацію роботи зі збору інформації про осіб, причетних до вчинення кримінальних правопорушень, а також події та факти, які можуть сприяти їх розслідуванню і розкриттю, та контроль за перевіркою зазначеної інформації здійснює начальник територіального органу поліції.

Дільничні офіцери поліції у межах своєї компетенції забезпечують здійснення заходів, спрямованих на отримання інформації про осіб, причетних до вчинення кримінальних правопорушень, а також події і факти, які можуть сприяти їх розкриттю та досудовому розслідуванню.

Отриману інформацію про осіб, причетних до вчинення кримінальних правопорушень, а також події і факти, які можуть сприяти їх розкриттю та досудовому розслідуванню, дільничні офіцери поліції доповідають безпосередньому керівникові, який після ознайомлення з нею складає ініціативний рапорт із зазначенням змісту такої інформації та подає його начальникові територіального органу поліції для розгляду та надання доручення начальникам органу досудового розслідування і кримінальної поліції про використання цієї інформації під час розкриття та досудового розслідування кримінального правопорушення.

Ініціативні рапорти реєструються в журналах вихідної кореспонденції канцелярії (секретаріаті) підрозділу, працівник якого отримав інформацію, та у журналах вхідної кореспонденції канцелярії (секретаріаті) органу досудового розслідування та підрозділу кримінальної поліції, якому начальником територіального органу поліції доручено її перевірку під час розкриття та досудового розслідування кримінальних правопорушень.

У разі заведення оперативним підрозділом поліції контрольно-наглядової справи за фактом учинення особливо тяжкого та тяжкого злочину копія такого ініціативного рапорту обов'язково долучається до матеріалів цієї справи.

Облік участі *дільничних офіцерів поліції* у встановленні осіб, причетних до вчинення кримінального правопорушення, та результати використання інформації, викладеної в ініціативних рапортах під час досудового розслідування і розкриття кримінальних правопорушень, здійснюється підрозділами інформаційно-аналітичного забезпечення шляхом формування відповідного звіту.

Організація взаємодії при надходженні до органу поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та реагуванні на них.

При надходженні до органу поліції заяви або повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення оперативний черговий територіального органу поліції зобов'язаний негайно надати її начальнику слідчого підрозділу, який визначає слідчого, що здійснюватиме досудове

розслідування, а також поінформувати начальника територіального органу поліції.

Слідчий невідкладно, але не пізніше 24 годин після подання заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення за наявності підстав, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, зобов'язаний внести відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань (ЄРДР) та розпочати розслідування.

Начальник територіального органу поліції організовує своєчасне направлення на місце події слідчо-оперативної групи (СОГ) у повному складі та в залежності від обставин та характеру вчиненого діяння інших працівників органу поліції, а також забезпечує прибуття відповідного співробітника оперативного підрозділу, *дільничного офіцера поліції залежно від зони обслуговування та лінії роботи.*

Першочергові заходи та невідкладні слідчі (розшукові) дії передбачають:

- проведення огляду місця події з метою отримання первинної інформації про кримінальне правопорушення і осіб, які до нього причетні, та визначення напрямків пошуку правопорушників;

- переслідування і затримання правопорушників за наявними слідами або напрямками, указаними потерпілими і очевидцями, організація загороджувальних заходів, у тому числі в місцях можливого перебування або появи правопорушників;

- проведення оперативних заходів у місцях скупчення осіб, схильних до вчинення правопорушень і збуту викраденого майна;

- виявлення свідків та очевидців події, опитування з цією метою громадян, які мешкають або працюють поблизу місця вчиненого діяння, а також осіб, які могли перебувати на шляхах можливого переміщення правопорушника до місця події та від нього;

- проведення поквартирного чи подвірного обходу для збирання відомостей про подію та обстеження місцевості в районі вчинення кримінального правопорушення з метою виявлення загублених, викинутих правопорушником знарядь учиненого діяння, інших предметів і додаткових джерел інформації про подію і осіб, які вчинили кримінальне правопорушення;

- орієнтування особового складу органів поліції на території обслуговування, на якій учинено кримінальне правопорушення, та суміжних територіях, військових нарядів Національної гвардії, що залучаються до охорони громадського порядку, а за необхідності - представників громадськості про характер, час, місце і спосіб учинення кримінального правопорушення, кількість осіб, які його вчинили, їх зовнішність, прикмети викрадених речей і цінностей та про інші відомості, що мають значення для встановлення і розшуку правопорушників;

- використання можливостей інформаційно-пошукових систем, а також засобів масової інформації;

- перевірку осіб, які перебувають на обліках органів поліції: раніше судимих, насамперед за кримінальні правопорушення, аналогічні вчиненому, або стосовно яких здійснюється досудове розслідування за вчинення інших кримінальних правопорушень, аналогічних вчиненому, і щодо яких не обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою; осіб, які перебувають під адміністративним наглядом або формально під нього підпадають; звільнених від кримінальної відповідальності або стосовно яких застосовано покарання, не пов'язані з позбавленням волі; осіб, які вживають наркотичні засоби, неповнолітніх, злісних порушників громадського порядку, а також інших осіб, про яких є інформація про причетність до вчинення схожих кримінальних правопорушень або про висловлювання намірів їх учинити.

Після прибуття на місце події члени СОГ з'ясовують обставини вчинення

кримінального правопорушення, встановлюють свідків, прикмети осіб, які вчинили кримінальне правопорушення та ймовірні шляхи їх відходу. У разі необхідності вживають заходів для переслідування транспортних засобів, якими заволоділи особи, що вчинили кримінальне правопорушення, або тих, що використовувалися при його вчиненні. Беруть участь у розшуку та затриманні осіб, які підозрюються в учиненні цих кримінальних правопорушень.

Дільничний офіцер поліції, поліцейський патрульної поліції:

1) до прибуття СОГ забезпечує охорону місця події, збереження слідів учиненого кримінального правопорушення та в разі необхідності організовує надання невідкладної медичної допомоги потерпілим особам;

2) з'ясовує обставини вчиненого кримінального правопорушення, встановлює свідків, очевидців події, прикмети правопорушників, збирає інші відомості, що можуть бути використані як докази;

3) інформує оперативного чергового відповідного територіального органу поліції про обставини учинення кримінального правопорушення та причетних до нього осіб для вжиття невідкладних заходів щодо їх затримання;

4) негайно інформує слідчого про одержані дані щодо обставин учинення кримінального правопорушення та причетних до нього осіб для їх подальшої фіксації шляхом проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій.

Створення СОГ для досудового розслідування кримінальних правопорушень

1. Для швидкого та повного розслідування тяжких, особливо тяжких злочинів, а також кримінальних правопорушень, які викликали значний суспільний резонанс, утворюються СОГ.

2. Утворення СОГ здійснюється за наказом начальника територіального органу поліції, погодженого з начальником слідчого підрозділу. При цьому керівником СОГ є слідчий, який визначений начальником слідчого

підрозділу здійснювати досудове розслідування кримінального правопорушення.

3. До складу СОГ включаються співробітники оперативних підрозділів, **дільничні офіцери поліції**, на території обслуговування яких (закріпленій за дільничним офіцером поліції адміністративній дільниці) учинено кримінальне правопорушення, або співробітники оперативних підрозділів, які документували злочинну діяльність. У разі потреби залучаються співробітники інших органів поліції.

Контроль за роботою СОГ покладається на начальника слідчого підрозділу, який за погодженням з начальником територіального органу поліції вправі організовувати проведення оперативних нарад за участю слідчих та працівників інших органів поліції з питань виявлення та розслідування кримінальних правопорушень, у тому числі стану виконання доручень слідчих та взаємодії служб.

Для організації розслідування тяжких та особливо тяжких злочинів, учинених у минулі роки, наказом начальника територіального органу поліції, погодженого з начальником слідчого підрозділу створюються спеціалізовані постійно діючі СОГ.

Для досудового розслідування кримінальних правопорушень, учинених на території декількох районів регіону, наказом начальника ГУНП, погодженим з начальником слідчого управління ГУНП може створюватися СОГ ГУНП. Контроль за її роботою покладається на слідче управління ГУНП.

Для досудового розслідування кримінальних правопорушень, учинених на території декількох областей (регіонів), наказом Голови Національної поліції України може створюватися **міжрегіональна СОГ**. Контроль за її роботою покладається на Головне слідче управління Національної поліції України або слідче управління ГУНП, на території обслуговування якого вчинено найбільшу кількість кримінальних правопорушень. Результати роботи СОГ з виявлення осіб, які вчинили кримінальні правопорушення, **щомісяця** розглядаються на оперативних нарадах при начальникові слідчого підрозділу в присутності начальника територіального органу поліції та керівників його структурних підрозділів, а стан досудового розслідування кримінальних проваджень, які викликали значний суспільний резонанс – **щотижнево**.

Стан досудового розслідування тяжких та особливо тяжких злочинів, а також факти допущення недоліків у роботі окремих СОГ не рідше одного разу на місяць розглядаються начальником територіального органу на оперативних нарадах. Особлива увага при цьому повинна приділятися стану взаємодії між слідчими та працівниками оперативних, дільничних офіцерів поліції та інших підрозділів, уключеними до складу СОГ. У разі необхідності оперативно вживається заходів щодо поновлення або посилення їх складу.

3. Взаємодія з оперативними підрозділами щодо проведення превентивної роботи з особами, схильними до вчинення правопорушень

Взаємодія оперативних підрозділів з ДОП

Під взаємодією необхідно розуміти засновану на законі і підзаконних актах, погоджену за місцем і часом у необхідних межах діяльність оперативних підрозділів поліції, здійснювана відповідно до їх компетенції і спрямовану на попередження, запобігання і розкриття злочинів, виявлення й усунення причин і умов, що сприяють їхньому вчиненню.

Необхідність такої взаємодії обумовлюється єдністю головних завдань щодо проведення превентивної роботи з особами схильними до вчинення правопорушень, специфічністю функцій цих служб і наявністю в них різних можливостей у профілактиці, попередженні і розкритті злочинів, можливістю координації зусиль у боротьбі з мобільними злочинцями, а також злочинами минулих років.

Взаємодією підрозділів оперативних служб кримінальної поліції з дільничними офіцерами поліції у профілактиці правопорушень та здійсненні запобіжних заходів можна визначити, як засновану на законі та підзаконних нормативних актах їх погоджену діяльність процесуального, оперативно-розшукового, адміністративного та організаційно - управлінського характеру із застосуванням найбільш доцільного сполучення притаманних суб'єктам взаємодії сил, засобів і методів, що дозволяє досягнути високих результатів у превентивній роботі з особами, що схильні до вчинення правопорушень.

Слід зазначити, що превентивна взаємодія оперативних підрозділів поліції з іншими суб'єктами попередження злочинів це – завчасно погоджена за часом, місцем, необхідними ресурсами (матеріальними і технічними), виконавцями та об'єктами попереджувального впливу, спільна діяльність означених суб'єктів з метою профілактики, запобігання та припинення злочинів, які готуються, та замаху на них.

Істотним резервом підвищення ефективності запобігання правопорушенням є вдосконалення взаємодії між працівниками кримінальної поліції і ДОП.

Специфічною особливістю діяльності кримінальної поліції є те, що ця робота проводиться відповідними підрозділами у тісному зв'язку з оперативно-розшуковою діяльністю, під якою розуміється система гласних та негласних розшукових, розвідувальних та контррозвідувальних заходів, які здійснюються із застосуванням оперативних та оперативно-технічних засобів.

Іншою особливістю діяльності цих підрозділів є те, що у своїй роботі із запобігання правопорушенням та боротьби із злочинністю нарівні із загальними застосовуються спеціальні, притаманні тільки їм форми і методи. Так, при взаємодії зі службами, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, ДОП повинен знати, що організація і тактика погоджених дій багато в чому залежить від оперативної обстановки на адміністративній дільниці, тому вивченню підлягає:

- стан злочинності;
- структура вчинених злочинів;

- динаміка і рівень злочинності, поширеність на території дільниці;
- найбільша кримінально небезпечна частина населення та місця її концентрації.

При здійсненні спільних заходів вирішальне значення має:

- погодження дій оперативних працівників і ДОП щодо своєчасного виявлення головних, характерних для конкретної території процесів, які негативно впливають на стан публічного порядку;
- визначення причин та умов, які сприяють їх появі;
- комплексне використання оперативно-розшукових сил, засобів і методів щодо нейтралізації цих процесів.

Ефективність взаємодії багато в чому залежить і від професіоналізму як працівників оперативних служб, так і ДОП, їх уміння, і що важливо зазначити готовності щодо здійснення погоджених заходів.

Тому тут важливо на основі конкретної оперативної обстановки, з урахуванням передового досвіду професійної підготовки організувати взаємодію зазначених служб.

Основні елементи (види) взаємодії з оперативними підрозділами

Одним з головних елементів взаємодії представників названих служб є:

- *планування, що впливає на організацію оперативно-розшукової та профілактичної діяльності;*
- *вибір під час виконання кожного окремого завдання сил, засобів або методів протидії злочинності.*

Найважливішим під час планування спільної роботи на кожній окремій дільниці є проведення необхідних заходів, виходячи з можливостей зазначених служб, але без дублювання дій.

Це може призвести як до втрати часу, так і до привертання небажаної для працівників поліції уваги населення, що в умовах сільської місцевості може мати негативні наслідки для кінцевого результату проведеного оперативного заходу.

Говорячи про обмін отриманою оперативною інформацією, хотілося б підкреслити, що він повинен здійснюватися тільки виходячи з конкретних потреб взаємодіючих сторін.

ДОП при виконанні своїх обов'язків з забезпечення публічного порядку, здебільшого раніше, ніж будь-які інші органи стикаються з особами, які схильні до вчинення правопорушень. Цей факт допомагає правильно намітити і визначити напрямок діяльності із запобігання того чи іншого правопорушення, який може бути учинений на дільниці обслуговування.

Наявність в ДОП специфічної пошукової функції і не притаманність такої органам досудового слідства зумовлює необхідність їх взаємодії. У процесі розкриття і розслідування злочинів нерідко виникають серйозні труднощі, які часом неможливо розв'язати процесуальними методами досудового слідства. У таких випадках важливе значення мають розшукові заходи, що здійснюються дільничним офіцером поліції.

З метою запобігання правопорушенням та розкриття злочинів кожна служба використовує різні засоби, способи, методи, у тому числі негласного характеру, має власну інформаційну базу, яка відповідає специфіці діяльності оперативного уповноваженого, ДОП та інших працівників поліції, характеризується різними суб'єктами впливу.

Незважаючи на відмінність компетенції та завдань, їх об'єднує єдність мети:

- забезпечення режиму законності;
- запобігання та припинення правопорушень та повне розкриття злочинів.

Спільність мети у свою чергу, визначає необхідність взаємодії оперативних працівників з ДОП та громадськістю при виконанні завдань із профілактики правопорушень та боротьби зі злочинністю.

Взаємодія оперативних підрозділів та інших служб з громадськістю

Підрозділи карного розшуку взаємодіють із громадськими формуваннями шляхом:

- а) обміну інформацією, яка характеризує оперативну обстановку, та визначення напрямків і методів спільної діяльності;
- б) узгодження розподілу сил і засобів карного розшуку та громадських формувань відповідно до оперативної обстановки;
- в) спільного планування роботи;
- г) проведення спільних заходів щодо налагодження відповідних обліків і звітності;
- д) проведення спільних заходів з розшуку і затримання злочинців, профілактики, попередження та розкриття злочинів;
- е) проведення спільних дій у питаннях правової пропаганди;
- є) обміну досвідом.

На підрозділи оперативних служб в частині організації взаємодії з громадськими формуваннями з метою попередження правопорушень та розкриття злочинів покладаються наступні обов'язки:

- а) безпосередня взаємодія з громадськими формуваннями у вирішенні покладених на них завдань з охорони громадського порядку, попередження й розкриття злочинів;
- б) вивчення й узагальнення інформації, яка надходить від громадських формувань, для розроблення заходів щодо усунення причин та умов, що сприяють вчиненню злочинів, інших правопорушень;
- в) спільне з керівництвом громадських формувань розроблення профілактичних заходів відносно осіб, схильних до вчинення злочинів та інших правопорушень;
- г) розстановка й управління ними та засобами громадських формувань на обслуговуваний території;
- д) участь у проведенні спільних нарад, інструктажів тощо;
- е) участь членів громадських формувань у проведенні навчань із правової та спеціальної підготовки згідно з розробленою тематикою;

є) підготовка членів громадських формувань до проведення заходів залежно від оперативної обстановки, у тому числі цілеспрямованих відпрацювань за напрямками роботи карного розшуку.

Підрозділи ювенальної превенції взаємодіють із громадськими формуваннями з питань загальної та індивідуальної профілактики правопорушень, запобігання злочинності, бездоглядності, безпритульності, жебракування та інших негативних проявів серед неповнолітніх шляхом:

а) розгляду інформації, яка надходить від громадських формувань, для розроблення заходів щодо усунення причин та умов, що сприяють вчиненню правопорушень неповнолітніми;

б) спільного розроблення профілактичних заходів щодо запобігання правопорушенням серед неповнолітніх;

в) надання керівництву громадських формувань необхідної допомоги у створенні та організації роботи спеціалізованих громадських формувань (груп);

г) інформування населення через засоби масової інформації про діяльність підрозділів Ювенальної превенції і в цілому органів Національної поліції щодо попередження негативних проявів серед неповнолітніх (злочинності, наркоманії, алкоголізму, проституції, безпритульності, жебракування тощо) та запобігання їм, а також розвитку духовності, захисту моралі та формування здорового способу життя дітей і підлітків.

На працівників підрозділів ювенальної превенції у частині взаємодії з населенням та громадськими формуваннями з питань запобігання правопорушень покладається:

а) забезпечення скоординованих дій і цілеспрямованого проведення профілактичних заходів щодо запобігання правопорушенням неповнолітніх та іншим негативним проявам у дитячому середовищі;

б) надання інформації членам громадських формувань про неповнолітніх, які потребують проведення з ними профілактичної роботи з боку органів внутрішніх справ, про дорослих осіб, що втягують неповнолітніх у злочинну діяльність, та батьків, які негативно впливають на виховання дітей;

в) спільна перевірка неповнолітніх, які знаходяться на профілактичних обліках у Ювенальної превенції та інших органів Національної поліції, а також дорослих осіб, що негативно впливають на виховання дітей;

г) забезпечення належного громадського порядку під час проведення масових заходів, у яких беруть участь діти;

д) проведення інструктажів членів громадських формувань;

е) участь у проведенні навчань з правової та спеціальної підготовки членів громадських формувань згідно з розробленою тематикою;

є) роз'яснення членам громадських формувань положень міжнародних правових документів, що стосуються прав дитини та прав людини в цілому, а також положень законодавчих і нормативно-правових актів України з цих питань.

Взаємодія ДОП з оперативними підрозділами при проведенні превентивної роботи.

Дільничний офіцер поліції при проведенні превентивної роботи з особами, схильними до вчинення правопорушень та взаємодії з оперативними підрозділами здійснює наступні заходи:

- виявляє на адміністративній дільниці осіб, які допускають правопорушення в сім'ях, уживають наркотичні засоби і психотропні речовини без призначення лікаря, психічно хворих, які створюють безпосередню загрозу для себе та оточуючих;

- уживає до зазначених осіб своєчасні заходи профілактичного впливу з метою недопущення вчинення ними злочинів та адміністративних правопорушень. Про отриману інформацію повідомляє оперативні підрозділи та інші служби органів поліції, органи державної влади та місцевого самоврядування;

- установлює місця збору осіб, схильних до скоєння злочинів та правопорушень;

- осіб, які надають приміщення для вживання наркотиків і психотропних речовин, розпиття спиртних напоїв і розпусти;

- втягують неповнолітніх у злочинну діяльність;

- інформує оперативні підрозділи для вжиття заходів реагування. **З метою своєчасного виявлення осіб, схильних до вчинення правопорушень, дільничний офіцер поліції щомісяця вивчає та узагальнює:**

- інформацію чергової частини міськрайоргану внутрішніх справ про виїзди чергових нарядів поліції на сімейні конфлікти;

- повідомлення закладів охорони здоров'я про заподіяння тілесних ушкоджень, пов'язаних з насильством у сім'ї;

- скарги та заяви громадян, повідомлення посадових осіб про правопорушення, учинені в сім'ях;

- матеріали, за якими винесено постанови про відмову в порушенні кримінальної справи за фактами, що мали місце у сфері сімейно-побутових відносин;

- матеріали громадських формувань з охорони громадського порядку щодо осіб, схильних до скоєння правопорушень.

ДОП у разі отримання від населення інформації про осіб, які виношують наміри вчинити злочини або їх вчинили, розшукуваних злочинців, осіб, безвісно відсутніх, про злочини, пов'язані з наркоманією, незаконною міграцією, виготовленням фальсифікованих спиртних напоїв, про місця концентрації осіб, схильних до скоєння правопорушень та злочинів, а також при виявленні порушень правил благоустрою територій, інших правопорушень, реагування на які не належить до його компетенції, дільничний офіцер поліції інформує про це відповідні служби та підрозділи територіального органу поліції, органи державної влади й місцевого самоврядування для вжиття заходів реагування.

Про направлення (передачу) інформації робиться відмітка у журналі обліку інформації, отриманої дільничними офіцерами поліції та переданої

до оперативних служб, місцевих органів влади для подальшої перевірки і вжиття заходів реагування.

Висновки

Служба дільничних офіцерів поліції у структурі Національної поліції України є однією з найбільш чисельних. Вона особлива своєю універсальністю. На сьогодні основними завданнями цих працівників є превентивна та профілактична робота з населенням, реагування на адміністративні та кримінальні правопорушення у межах території, що обслуговується.

Також дільничними складалося близько 80% всіх адміністративних протоколів і практично кожен третій злочин розкривався теж ними.

Як результат система оцінки його роботи здебільшого орієнтувалася на кількісних показниках, без урахування превентивної роботи.

Принцип реформування служби дільничних офіцерів полягає у закріпленні за ними як основних, функцій зі своєчасного реагування на запити громади з питань забезпечення правоохоронної поліцейської функції, участі у вирішенні нагальних проблем громадян, оперативному, у межах компетенції, наданні поліцейських послуг населенню, здійсненні правовиховної та просвітницької діяльності на території обслуговування. Це набуває актуальності особливо в сільській місцевості.

План практичного заняття (навчальні питання):

1. Вимоги до офіційного виступу дільничного офіцера поліції про роботу поліції із запобігання правопорушень і про участь у ній громадськості.
2. Загальна профілактика та робота дільничного офіцера поліції з особами, які перебувають на профілактичних обліках.
3. Робота з особами, щодо яких судом встановлено адміністративний нагляд.
4. Розв'язування ситуаційних завдань.

Ситуаційне завдання 1

До бару «Пегас», що знаходиться на вул. Алма-Атинській, о 19 годині, у вільний від роботи час в цивільному одязі зайшов Скачко, який працює дільничним офіцером поліції.

Перебуваючи в барі, Скачко помітив, що четверо чоловіків, будучи напідпитку, побачивши в одного з відвідувачів значну суму грошей намагалися заволодіти ними. Скачко на ці протиправні дії не відреагував.

Завдання. Визначте правомірність дій Скачка.

З'ясуйте порядок дій працівників поліції у наведеній ситуації.

Ситуаційне завдання 2

До чергової частини відділу поліції надійшло повідомлення від мешканця будинку № 4 по вул. Волоській проте, що він чує з квартири сусіда жіночі крики про допомогу.

Отримавши повідомлення, черговий направив туди дільничних офіцерів поліції Попова і Крайнова. Прибувши за вказаною адресою встановили, що мешканець зазначеної квартири гр. Медведчук перебуваючи у нетверезому стані вчиняв фізичне насильство відносно своєї дружини.

Завдання. Кваліфікуйте дії Медведчука.

Визначте строк затримання правопорушника.

Ситуаційне завдання 3

Дільничні офіцери поліції Швець і Зварич брали участь у проведенні профілактичних заходів щодо попередження квартирних крадіжок та розшуку підозрюваних у скоєнні цих злочинів.

О 14.30 Швець впізнав в особі, яка прямувала до будинку № 10 по вул. Головній, підозрюваного за скоєння цих злочинів гр. Карпо, який зайшов у під'їзд вказаного будинку.

Швець, доповівши черговому по територіальному відділу поліції про виявлення підозрюваного та його місцезнаходження, прийняв рішення затримувати гр. Карпо у під'їзді будинку.

Зайшовши в під'їзд слідом за Карпо, працівники поліції окликнули підозрюваного, намагаючись зупинити його для перевірки, відрекомендувавшись працівниками поліції.

В момент затримування підозрюваний Карпо вийняв з кишені і привів у дію невстановлений вибуховий пристрій, який знаходився при ньому. В результаті вибуху працівники поліції та підозрюваний отримали поранення.

Завдання. Проаналізуйте дії працівників поліції.

Визначте допущені помилки працівниками поліції в наведеній ситуації.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

I. Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Закон від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР.
URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. додаток до № 51. Ст. 1122.
3. Кримінальний кодекс України: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. Ст. 131.
4. Про Національну поліцію: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. Ст. 379.

5. Інструкція з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України: Наказ МВС від 23.05.2017 №440. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-17>

6. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: Наказ МВС України від 7 липня 2017 року № 575. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17>

7. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції: Наказ МВС України від 28 липня 2017 р. № 650 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1041-17/conv#Text>

8. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: Наказ МВС України від 6 листопада 2015 р. № 1376. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15>

9. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі: Наказ МВС України від 7 листопада 2015 р. № 1395. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1408-15>

10. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 878. *Офіційний вісник України*. 2014. № 72. Ст. 2026.

11. Про затвердження Положення про Національну поліцію: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 877. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-%D0%BF>

12. Про затвердження положення про патрульну службу МВС: Наказ МВС України від 02.07.2015 р. № 796. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0777-15>

13. Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України: Наказ МВС України від 6 липня 2017 року №570. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17>

II. Спеціальна література:

1. Адміністративна діяльність поліції: підручник / В.В. Середа, М.П. Гурковський, Ю.С. Назар та ін.; за заг. ред. В.В. Середи. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 776 с.

2. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях: Навчальний посібник. К.: Видавництво «Центр учбової літератури», 2016. 196 с.

3. Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції: Навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2016. 336 с.

4. Науково-практичний коментар Кодексу України про адміністративні правопорушення / Д.П. Калаянов, К.С. Ізбаш, Є.В. Додін та ін.; за заг. ред. С.В. Петкова. К. «Центр учбової літератури», 2016. 544 с.

5. Науково-практичний коментар Закону України «Про Національну поліцію» / С.В. Петков, М.В. Лошицький, А.А. Манжула. К.: Центр навчально-методичної літератури, 2015. 240 с.

6. Науково-практичний коментар розділу IV «Повноваження поліції» та розділу V «Поліцейські заходи» Закону України «Про Національну поліцію» / Т.П. Мінка, Р.В. Миронюк, В.А. Глуховець та ін.; за заг. ред. Т.П. Мінки. Х.: Право, 2016. 178 с.

III. Інформаційні ресурси:

1. Офіційний веб-сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>

2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua

3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>

4. Офіційний веб-портал Міністерства внутрішніх справ України. URL: <http://www.mvs.gov.ua/>

5. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України. URL: <http://www.minjust.gov.ua/>

6. Офіційний веб-портал Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua/>

7. Національне агентство України з питань державної служби. URL: <http://nads.gov.ua/control/uk/index>

8. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)». URL: <http://www.nau.ua/>

9. Вікіпедія Вільна енциклопедія. URL: <http://uk.wikipedia.org>

10. Електронна бібліотека Львівського державного університету внутрішніх справ. URL: <http://www.lvduvs.edu.ua>